

ASSESSING THE POTENTIAL OF AGRICULTURAL TOURISM IN BAO LAC DISTRICT, CAO BANG PROVINCE

Dang Thi Le, Vo Huu Cong*

Vietnam National University of Agriculture

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	13/8/2024	The study aims to assess the potential of agricultural tourism in Bao Lac district, Cao Bang province. The research objectives include evaluating the current state of resources, the development status of agricultural tourism, and the economic and social conditions. The research methods include collecting secondary and primary data. Secondary data were collected from district reports and scientific publications published in scientific journals. Primary data were collected through interviews with 35 households and 35 tourists. The research results show that Bao Lac district has the potential to develop agricultural tourism with strengths such as a fresh climate, abundant local labor force with experience in both traditional and modern agricultural production. To develop agricultural tourism, it is necessary to invest in the transportation system, housing system, upgrade sanitation systems, waste treatment, and equipment to support residents in tourism activities. Immediate solutions include training to raise community awareness in developing high-quality products associated with local scenic spots and key crops.
Revised:	30/9/2024	
Published:	30/9/2024	

KEYWORDS

Agricultural tourism
Sustainable livelihood
Ethnic minority
Agroecology
Circular economy

ĐÁNH GIÁ TIỀM NĂNG DU LỊCH NÔNG NGHIỆP TẠI HUYỆN BẢO LẠC TỈNH CAO BẰNG

Đặng Thị Lệ, Võ Hữu Công*

Học viện Nông nghiệp Việt Nam

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	13/8/2024	Nghiên cứu nhằm đánh giá tiềm năng du lịch nông nghiệp tại huyện Bảo Lạc, tỉnh Cao Bằng. Mục đích nghiên cứu gồm đánh giá thực trạng nguồn tài nguyên, hiện trạng phát triển du lịch nông nghiệp, điều kiện kinh tế và xã hội. Phương pháp nghiên cứu gồm thu thập số liệu thứ cấp và sơ cấp. Số liệu thứ cấp được thu thập từ các báo cáo của huyện, các ấn phẩm khoa học công bố trên tạp chí khoa học. Số liệu sơ cấp được thu thập bằng phỏng vấn 35 hộ sản xuất nông nghiệp và 35 du khách. Kết quả nghiên cứu cho thấy huyện Bảo Lạc có tiềm năng phát triển du lịch nông nghiệp với những điểm mạnh như khí hậu trong lành, nguồn lao động địa phương khá dồi dào và có kinh nghiệm sản xuất nông nghiệp truyền thống với hiện đại. Để phát triển du lịch nông nghiệp cần đầu tư hệ thống giao thông, hệ thống nhà cửa, nâng cấp hệ thống vệ sinh, xử lý rác thải, và trang thiết bị hỗ trợ người dân làm du lịch. Giải pháp trước mắt cần tập huấn nâng cao nhận thức cộng đồng trong phát triển các sản phẩm có chất lượng gắn với danh lam và hệ thống cây trồng chủ lực của địa phương.
Ngày hoàn thiện:	30/9/2024	
Ngày đăng:	30/9/2024	

TỪ KHÓA

Du lịch nông nghiệp
Sinh kế bền vững
Dân tộc thiểu số
Nông nghiệp sinh thái
Nông nghiệp tuần hoàn

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.10934>

* Corresponding author. Email: vhcong@vnua.edu.vn

1. Giới thiệu

Khai thác tiềm năng du lịch là trọng tâm của kế hoạch phát triển kinh tế xã hội của nhiều quốc gia trên thế giới, đặc biệt là các quốc gia có tỷ trọng nông nghiệp chiếm đa số [1]. Du lịch nông nghiệp là một loạt các hoạt động du lịch liên quan đến nông nghiệp, hoạt động được thực hiện trong trang trại hoặc môi trường nông nghiệp khác để nghỉ ngơi, giải trí hoặc mục đích giáo dục [2]-[5]. Du lịch nông nghiệp có lịch sử lâu đời ở các nước phát triển [6], nhưng sự phát triển ở các nước đang phát triển đặc biệt là ở các nước châu Á, vẫn còn hạn chế [6], [7]. Việc phát triển du lịch nông nghiệp đem lại nhiều cơ hội phát triển nông nghiệp, đa dạng hóa các loại hình du lịch và cải thiện đời sống dân sinh [8]. Vì vậy, phát triển du lịch nông nghiệp không chỉ có ý nghĩa đối với du lịch mà còn tác động tích cực đến nông nghiệp, nông dân và nông thôn. Du lịch góp phần mở rộng thị trường tiêu thụ nông phẩm, tạo sinh kế và nâng cao thu nhập cho người dân, đẩy mạnh phát triển kinh tế-xã hội của địa phương, làm thay đổi bộ mặt nông thôn theo hướng tích cực [9], [10].

Trong những năm gần đây, mô hình phát triển du lịch nông nghiệp được chú ý và phát triển ở nhiều tỉnh, thành, giúp người dân chuyển đổi từ mô hình nông nghiệp truyền thống sang mô hình nông nghiệp kết hợp giải trí, mang lại hiệu quả cho cả ngành nông nghiệp và du lịch. Tuy nhiên, du lịch nông nghiệp ở Việt Nam phát triển chưa tương xứng với tiềm năng nguồn lực và vị thế. Cụ thể như nhận thức xã hội về du lịch nông nghiệp còn thiếu và yếu, chất lượng sản phẩm phục vụ hoạt động du lịch chưa cao, thiếu tính độc đáo và đặc trưng vùng miền, cơ sở hạ tầng phục vụ du lịch còn yếu, chưa được đầu tư đồng bộ, nhiều điểm du lịch rất hấp dẫn nhưng cơ sở hạ tầng, dịch vụ còn rất nghèo nàn. Việt Nam cũng là nước đi sau về phát triển du lịch nông nghiệp nên có thể kế thừa được các bài học kinh nghiệm của các quốc gia khác [5].

Cao Bằng là tỉnh nông nghiệp nên loại hình du lịch nông nghiệp có nhiều tiềm năng phát triển. Tuy các huyện trên địa bàn tỉnh có nhiều sản phẩm nông nghiệp đặc trưng gắn với thế mạnh về tài nguyên địa phương, nhưng hoạt động du lịch nông nghiệp chưa phát triển. Bảo Lạc là huyện vùng cao biên giới nằm ở phía Tây của tỉnh Cao Bằng, cách trung tâm thành phố Cao Bằng 134 km theo quốc lộ 34. Bảo Lạc có nhiều di tích lịch sử - văn hóa được xếp hạng cấp quốc gia và cấp tỉnh như: đền Đồng Mu (xã Xuân Trường), Di tích lịch sử Trông Nhà Hậu (xã Hồng An), chùa Vân An, miếu Quan Đế (thị trấn Bảo Lạc). Ngoài ra, huyện được thiên nhiên ưu đãi nhiều cảnh quan, danh thắng đẹp như: dốc 15 tầng Khau Cốc Chà, hồ Thôm Lôm (xã Xuân Trường); hồ thủy điện xã Bảo Toàn; núi Phja Dạ (xã Sơn Lập) cao 1.987 m so với mặt nước biển. Đây được coi là “nóc nhà” của Cao Bằng với cảnh quan thiên nhiên hoang sơ, kỳ vĩ. Cùng với đó là mạng lưới hang động lớn, nhỏ trong lòng các dãy núi Lũng Nà (xã Thượng Hà), Lũng Ri (xã Khánh Xuân). Đây là điều kiện quan trọng cho việc hình thành và phát triển ngành du lịch đa dạng với nhiều loại hình, thu hút khách du lịch trong nước và quốc tế [11]. Việc khai thác đặc trưng nông nghiệp dựa vào cộng đồng phục vụ phát triển du lịch không chỉ góp phần bảo tồn văn hóa bản địa mà còn thúc đẩy kinh tế địa phương phát triển [12]. Trong bối cảnh môi trường đang bị suy thoái và biến đổi khí hậu gây ra nhiều hệ lụy cho sức khỏe con người, việc được nghỉ ngơi, thư giãn trong không gian đồng quê sạch sẽ, yên bình, ẩm cúng, được hưởng thụ các thực phẩm đồng quê mang tính thiên nhiên xanh, sạch, an toàn đang là nhu cầu lớn từ nhiều cư dân đô thị.

Nghiên cứu này nhằm đánh giá những tiềm năng phát triển du lịch nông nghiệp tại huyện Bảo Lạc trong đó đánh giá được thực trạng tài nguyên du lịch, hệ thống sản xuất nông nghiệp, cây trồng chủ lực, tiềm năng du lịch của huyện Bảo Lạc hướng tới nâng cao nhận thức về tiềm năng và khả năng phát triển kinh tế địa phương.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Địa điểm nghiên cứu

Nghiên cứu được thực hiện tại 3 xã Kim Cúc, Hưng Đạo và Hồng Trị thuộc huyện Bảo Lạc, tỉnh Cao Bằng, có tọa độ địa lý từ 22°44'55" - 23°05'40" vĩ độ Bắc, 105°32'30" đến 105°52'40" kinh độ

Đông. Dân số huyện năm 2023 có 58.681 người (Bảng 1), trong đó thành phần dân tộc chính gồm Tây, Nùng, H'Mông, Dao, Lô Lô, Sán Chi và dân tộc Kinh [13]. Hiện nay cơ cấu kinh tế của huyện tập trung vào phát triển kinh tế đồi rừng như trúc sào, cây quế, cây hồi, cây dầu tằm, cây mật, cây lê vàng. Thu nhập bình quân đầu người ước đạt: 36 triệu/người/năm. Đối với xã Kim Cúc, Hồng Trị, Hưng Đạo, thu nhập bình quân ước đạt lần lượt là 22 triệu/người/năm, 25 triệu/người/năm, 23 triệu/người/năm.

Bảng 1. Phân bố dân cư của 3 xã và toàn huyện Bảo Lạc

Tên xã, huyện	Diện tích (km ²)	Dân số trung bình (người)	Mật độ dân số (người/km ²)
Xã Kim Cúc	42,7	2.904	68,0
Xã Hồng Trị	38,3	3.384	88,3
Xã Hưng Đạo	32,4	3.286	101,5
Các xã còn lại	807,33	49.107	70,2
Huyện Bảo Lạc	920,73	58.681	63,7

(Nguồn: Chi cục Thống kê huyện Bảo Lạc năm 2023)

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp: thu thập dữ liệu từ các phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, phòng Thống kê và các trang thông tin chính thống của huyện Bảo Lạc gồm các tài liệu, số liệu thống kê về cơ cấu sử dụng đất, cơ cấu diện tích cây trồng, số lượng khách du lịch đến huyện Bảo Lạc; các công trình nghiên cứu, báo, tạp chí, kỷ yếu hội thảo khoa học liên quan đến du lịch nông nghiệp.

Phương pháp thu thập số liệu sơ cấp: Phòng vấn trực tiếp các hộ dân sản xuất nông nghiệp với 35 phiếu tương ứng với 35 hộ dân và 35 phiếu khảo sát đối với khách du lịch. Bảng hỏi bao gồm 36 câu hỏi, tập trung vào các hộ tham gia trực tiếp sản xuất nông nghiệp về những thuận lợi và khó khăn trong sản xuất nông nghiệp, sinh kế.

Phân tích số liệu: các chỉ số phỏng vấn được phân tích, sử dụng các phép tính giá trị trung bình và lệch chuẩn. Phương pháp phân tích, tổng hợp: được sử dụng để giúp định hướng, thống kê, phát hiện ra ảnh hưởng của một số yếu tố tới hoạt động phát triển du lịch (PTDL) nông nghiệp tại địa phương, từ đó có định hướng, giải pháp PTDL mang tính khoa học, thực tiễn và đạt hiệu quả cao trong phạm vi nghiên cứu này [14]. Phương pháp SWOT: Đánh giá điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức về mô hình du lịch nông nghiệp.

3. Kết quả và bàn luận

3.1. Tài nguyên du lịch tại điểm nghiên cứu

Huyện Bảo Lạc có tổng diện tích tự nhiên năm 2023 là 92.072,88 ha. Trong đó, đất nông nghiệp có diện tích 88.013,82 ha, chiếm 95,59% tổng diện tích đất tự nhiên; đất phi nông nghiệp 2.435,77 ha, chiếm 2,65% tổng diện tích đất tự nhiên; đất chưa sử dụng 1.623,29 ha, chiếm 1,76% tổng diện tích tự nhiên [15]. Cơ cấu diện tích cây trồng được thể hiện tại Bảng 2.

Bảng 2. Cơ cấu diện tích cây trồng huyện Bảo Lạc năm 2023

Cây trồng	Diện tích gieo trồng (ha)	Năng suất (tạ/ha)	Sản lượng (tấn)
Cây lúa	2547,25	38,91	9911,13
Cây ngô	5208,50	30,94	16114,51
Cây sắn	959,80	110,24	10.580,84
Cây đỗ tương	119,03	7,14	84,99
Cây lạc	33,01	18,18	59,94
Cây mía	13,72	198,72	272,64
Dầu tằm	366,00	0,89	32,50
Khoai lang	144,38	35,97	519,34
Xoài	45,30	57,38	259,90

(Nguồn: Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Bảo Lạc, 2023)

Cây ngô có diện tích gieo trồng lớn nhất là 5208,5 ha, năng suất đạt (30,94 tạ/ha), cây lúa có diện tích 2547,25 ha năng suất đạt 30,94 tạ/ha. Do thời tiết ít mưa nên người dân chuyển đổi sang trồng sắn, hiện tại cả huyện có 959,8 ha, năng suất đạt 110,24 tạ/ha. Khoai lang có diện tích gieo trồng 144,38 ha, năng suất đạt 35,97 tạ/ha [15]. Những năm gần đây nhờ sự vận động chuyển đổi cơ cấu cây trồng, một số hộ dân đã sản xuất và phát triển các loại trọng điểm như trồng dâu nuôi tằm, chú trọng phát triển nguồn nguyên liệu trúc, các loài cây dược liệu có giá trị kinh tế cao (hà thủ ô đỏ, cây hời, xôm đeng) và các loài cây ăn quả là đặc sản địa phương như mận máu, lê xanh.

Kết quả khảo sát 35 hộ dân cho thấy, có 7 thành phần dân tộc sinh sống cùng nhau, trong đó có một hộ mở homestay Khuổi Khon, xã Kim Cúc. Đây là một trong những điểm du lịch cộng đồng yêu thích của khách ngoại tỉnh và nước ngoài. Đến đây các du khách được trải nghiệm du lịch nông nghiệp. Khách du lịch đặc biệt là khách nước ngoài tò mò thích thú với các trải nghiệm làm nông như chăn trâu, gặt lúa, lúa vùi... Các hộ còn lại sản xuất nông nghiệp đa dạng như trồng lúa nước, trồng dâu nuôi tằm, trồng cây trúc sào, trồng các loại cây ăn quả như thanh long, mận máu, lê xanh, lê vàng (Hình 1). Các loại rau dại tốt cho sức khỏe được người dân sử dụng trong bữa ăn như rau rớn, rau má và rau tầm bóp. Ngoài ra, huyện được thiên nhiên ưu đãi nhiều cảnh quan, danh thắng đẹp như núi Phja Dạ (xã Sơn Lập) cao 1.987 m so với mặt nước biển, đây được coi là “nóc nhà” của Cao Bằng với cảnh quan thiên nhiên hoang sơ, kỳ vĩ; dốc 15 tầng Khau Cốc Chà, hồ Thôm Lốm (xã Xuân Trường).

Hình 1. Quả lê vàng đặc sản xã Xuân Trường huyện Bảo Lạc
(Nguồn: ảnh của nhóm tác giả)

Địa hình đồi núi xen kẽ với thung lũng có khí hậu ôn hòa, mát mẻ quanh năm, con người chân chất hiền hậu, hiếu khách. Nhiều dân tộc chung sống với nhau tạo nên đa dạng bản sắc văn hóa dân tộc. Người dân vẫn giữ các nghề truyền thống như dệt thổ cẩm, đan lát. Nơi đây còn nhiều di tích lịch sử - văn hóa được xếp hạng cấp quốc gia và cấp tỉnh như: đồn Đổng Mu (xã Xuân Trường), di tích lịch sử Trông Nhà Hậu (xã Hồng An), chùa Vân An, miếu Quan Đế (thị trấn Bảo Lạc).

3.2. Thực trạng phát triển du lịch tại Bảo Lạc

Trong những năm gần đây, du lịch huyện Bảo Lạc có nhiều chuyển biến tích cực, lượng khách du lịch tăng lên rõ rệt. Trong giai đoạn 2021-2023, tổng lượt khách du lịch đến huyện Bảo Lạc tăng từ 11.871 người lên 30.822 người, mức tăng trưởng gấp 2,6 lần. Trong đó, khách quốc tế tăng từ 95 người lên 4.341 người, mức tăng trưởng gấp 77,3 lần; khách nội địa năm 2021 là 11.777 người đến năm 2023 giảm chỉ còn 5.389 người; khách đi theo tour dừng chân tại Bảo Lạc tăng từ 0 người lên 21.083 người. Năm 2024 (4 tháng đầu) tổng lượt khách du lịch có 4.011 người (Bảng 3) [15].

Bảng 3. Số lượng khách du lịch đến huyện Bảo Lạc giai đoạn 2021-2023

Chỉ tiêu	Đơn vị	2021	2022	2023	2024 (4 tháng đầu năm)
Tổng lượng khách du lịch	Lượt người	11.872	18.000	30.822	4.011
Khách nội địa lưu trú tại địa phương	Lượt người	11.777	7.990	5.398	2.369
Khách quốc tế lưu trú tại địa phương	Lượt người	95	2.010	4.341	1.642
Khách đi theo tour dừng chân tại Bảo Lạc	Lượt người	0	8.000	21.083	0

(Nguồn: Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Bảo Lạc, 2024)

Du khách đến với huyện Bảo Lạc chủ yếu là các lễ hội như: ngày hội văn hóa dân tộc H'Mông, ngày hội văn hóa và chợ tình Phong lưu; điểm check-in, ngắm cảnh đèo Khau Cốc Chà xã Xuân Trường. Khách ngoài nước chủ yếu đến khám phá Làng du lịch cộng đồng Khuổi Khon xã Kim Cúc. Tại thị trấn Bảo Lạc, chợ đêm họp vào thứ 7 hàng tuần có các khu: khu ẩm thực kinh doanh đa dạng các loại hình ăn uống, đặc biệt là các đặc sản của địa phương; khu bán hàng thương mại bao gồm các sản phẩm đặc sản địa phương, các mặt hàng thương mại như quần áo, thời trang, giày dép, hương liệu, thực phẩm; khu giải trí, trò chơi dân gian, các loại hình nghệ thuật dân tộc với các khu vui chơi; khu vực sân khấu diễn ra các hoạt động giao lưu nghệ thuật dân tộc. Các sản phẩm nông nghiệp OCOP đạt 3 sao cấp tỉnh như: Gạo nếp hương, trà cao Xôm Đeng, tinh dầu nguyên chất phặc chặc được bày bán, tiếp tục giới thiệu tại chợ đêm, cho thấy tiềm năng phát triển các sản phẩm từ nông nghiệp.

3.3. Yếu tố thu hút khách du lịch

Bảo Lạc là một điểm du lịch khá mới và có tiềm năng rất lớn để phát triển du lịch nông nghiệp. Kết quả khảo sát 35 du khách về những yếu tố thu hút du khách đến với huyện Bảo Lạc, thu được kết quả khá thú vị (Bảng 4). Kết quả cho thấy cảnh quan thiên nhiên đa dạng, không khí trong lành, mát mẻ là yếu tố thu hút du khách nhất chiếm 26,79% (30 lượt khách); yếu tố thứ hai là trải nghiệm một loại du lịch mới chiếm 20,52% (23 lượt khách); tiếp đó là sự thân thiện và mến khách của người dân chiếm 19,64% (22 lượt khách); tìm hiểu và tham gia các hoạt động sản xuất nông nghiệp, tham quan các vườn rau, vườn trái cây 13,4% (15 lượt khách); di tích văn hóa, các hoạt động lịch sử tâm linh 11,61% (13 lượt khách); phục vụ cho việc học tập và nghiên cứu 8,04% (9 lượt khách).

Bảng 4. Những yếu tố thu hút du khách ở huyện Bảo Lạc

Những yếu tố thu hút du khách	Số lượng du khách	Tỷ lệ (%)
Cảnh quan thiên nhiên đa dạng, không khí trong lành, mát mẻ	30	26,79
Di tích văn hóa, lịch sử, các hoạt động tâm linh	13	11,61
Sự thân thiện và mến khách của người dân	22	19,64
Tìm hiểu và tham gia trải nghiệm các hoạt động sản xuất nông nghiệp, tham quan vườn rau, vườn trái cây	15	13,4
Phục vụ cho việc học tập và nghiên cứu	9	8,04
Trải nghiệm một loại du lịch mới	23	20,52

(Nguồn: Kết quả điều tra trực tiếp du khách năm 2024)

3.4. Thảo luận

3.4.1. Cơ sở xây dựng mô hình du lịch nông nghiệp

Nhằm đánh giá tiềm năng xây dựng các mô hình du lịch nông nghiệp, nghiên cứu này đã khảo sát 35 du khách để có thông tin sơ bộ về đối tượng thụ hưởng dịch vụ. Kết quả khảo sát cho thấy sự đa dạng về độ tuổi, từ 18 đến 28 tuổi chiếm 51%, từ 29 đến 39 tuổi chiếm 34,5%, từ 40 đến 44 tuổi chiếm 6%, từ 44 đến 46 tuổi chiếm 1,5%. Phần lớn du khách được khảo sát có độ tuổi từ 18 đến 28 tuổi, cho thấy tiềm năng lớn cho việc phát triển các hoạt động du lịch gắn với dã ngoại. Những người trẻ có nhu cầu tham gia trải nghiệm và các hoạt động du lịch nông nghiệp và có khả năng chi trả mua sắm cho các sản phẩm du lịch. Bên cạnh đó, ở độ tuổi này du khách có sự nhìn nhận và đánh giá tiềm năng du lịch tại điểm đến, thông qua đó có thể giới thiệu điểm đến cho bạn bè và người thân nâng cao hiệu quả quảng bá, thu hút khách du lịch.

Kết quả khảo sát tại Bảng 5 cho thấy du khách biết đến loại hình du lịch nhiều nhất qua Internet, chiếm 38,1%, tiếp đến là các tạp chí du lịch, mạng xã hội và bạn bè người thân giới thiệu lần lượt là 31,75% và 20,6%, biết qua website du lịch chiếm 9,52%. Qua số liệu trên, ta có thể thấy được cách dễ tiếp cận, giới thiệu với du khách về du lịch nông nghiệp nhất là thông qua Internet và các tạp chí du lịch, mạng xã hội, ngoài ra còn giới thiệu qua bạn bè người thân. Vì vậy cần tạo ấn tượng tốt cho du khách khi lần đầu đến tham quan, nhằm xây dựng hình ảnh nơi đây và để du khách là những người giới thiệu du lịch huyện Bảo Lạc đến với mọi người.

Bảng 5. Hình thức tiếp cận thông tin về loại hình du lịch nông nghiệp huyện Bảo Lạc

Cách biết đến loại hình DLNN	Số lượng du khách	Tỷ lệ (%)
Internet	24	38,10
Bạn bè người thân giới thiệu	13	20,63
Các Website du lịch	6	9,52
Các tạp chí du lịch, mạng xã hội	20	31,75

(Nguồn: Kết quả khảo sát thực tế du khách, 2024)

3.4.2. Mô hình homestay tại nhà dân

Huyện Bảo Lạc có tiềm năng lớn phát triển mô hình homestay. Kiến trúc nhà sàn gỗ của người dân ở đây là điểm nhấn để phát triển mô hình homestay kết hợp với khai thác du lịch nông nghiệp. Nhà sàn ở đây vẫn giữ được nét đẹp truyền thống và thẩm mỹ, màu sắc tươi sáng.

Với mô hình này, du khách đến với huyện Bảo Lạc sẽ tìm đến các hộ dân có homestay và lưu trú tại đây. Mỗi hộ gia đình sẽ có những hoạt động để du khách cùng tham gia với chủ nhà như: cùng chủ nhà ra vườn làm cỏ, xới đất trồng rau; cùng chủ nhà chế biến món ăn cho gia đình; tham quan vườn trái cây và hái quả tại vườn để có trải nghiệm trở thành một người nông dân; cùng gia chủ chăm sóc các loại vật nuôi; vào mỗi buổi tối sẽ tổ chức những buổi giao lưu hát hò, tâm tình để du khách thêm hiểu, thêm yêu cuộc sống nơi đây. Với hình thức sinh hoạt cùng hộ gia đình, hệ thống homestay có thể mang lại hiệu quả cao với hoạt động du lịch nông nghiệp.

3.4.3. Điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức trong phát triển du lịch tại huyện Bảo Lạc

Từ các phân tích về thực trạng hoạt động du lịch trên địa bàn huyện Bảo Lạc, các yếu tố thuận lợi, khó khăn, cơ hội và thách thức về vấn đề phát triển du lịch tại địa bàn được thể hiện tại Bảng 6. Sự phát triển du lịch tại huyện Bảo Lạc có nhiều thế mạnh và cơ hội nhưng vẫn còn tồn tại nhiều điểm yếu và thách thức.

Bảng 6. Bảng phân tích SWOT

Điểm mạnh (S - Strengths)	Điểm yếu (W - Weaknesses)
- Dân cư thuần nông, có kinh nghiệm sản xuất truyền thống xen lẫn hiện đại, - Đã xây dựng chương trình phát triển du lịch thành kinh tế mũi nhọn. - Nhận thức của người dân về DLNN ngày càng cao	- Chưa đào tạo, cải thiện được nguồn nhân lực - Trình độ chuyên môn lao động của địa phương còn thấp - Thiếu nguồn vốn đầu tư tại các điểm đến - Hệ thống sản phẩm du lịch còn thiếu tính hấp dẫn, đơn điệu, hầu hết chỉ mới tập trung khai thác sản phẩm du lịch cộng đồng
Cơ hội (Opportunities)	Thách thức (T - Threatens)
- Điều kiện tự nhiên, tài nguyên thiên nhiên thuận lợi - Nguồn lao động sẵn có tại địa phương dồi dào - Là nơi giao thoa giữa 2 công viên non nước địa chất Cao Bằng và công viên địa chất cao nguyên đá Hà Giang - Có nhiều di tích lịch sử - văn hóa, nhiều danh lam thắng cảnh đẹp - Chương trình nông thôn mới của quốc gia đang được triển khai	- Cơ sở hạ tầng, cơ sở vật chất tại nhiều điểm du lịch nông nghiệp chưa hoàn chỉnh - Chưa đào tạo, cải thiện được nguồn nhân lực - Giá trị của du lịch nông nghiệp còn nhỏ hẹp, quy mô đơn lẻ, sản phẩm du lịch chưa thực sự hấp dẫn du khách và chưa được chú trọng về thương hiệu - Các chương trình quảng bá về hoạt động DLNN tại huyện Bảo Lạc còn nhiều hạn chế

(Nguồn: Kết quả khảo sát thực tế du khách)

3.4.4. Đề xuất một số giải pháp phát triển du lịch nông nghiệp

Phối hợp các bên có liên quan

Các cơ quan và các tổ chức đoàn thể, hợp tác xã cần xây dựng kế hoạch phát triển du lịch nông nghiệp tại địa phương [14]. Bên cạnh đề xuất các chương trình du lịch nhằm nâng cao khả năng thu hút du khách, vấn đề phát triển du lịch cộng đồng gắn với nông thôn cần được chú trọng phát triển.

- Đối với khách du lịch: cần nâng cao ý thức bảo vệ môi trường và tôn trọng các giá trị văn hóa khi tham gia các hoạt động du lịch nông thôn tại địa bàn thông qua các bộ quy tắc ứng xử dành riêng cho khách du lịch.

- Đối với cộng đồng địa phương: nâng cao ý thức làm du lịch của người dân địa phương về vai trò của du lịch đối với sự phát triển kinh tế - xã hội ở nông thôn nhằm kêu gọi sự hợp tác của người dân địa phương trong khuôn khổ phát triển du lịch nông thôn trên địa bàn huyện.

- Đối với các cơ quan quản lý địa phương: cần định hướng rõ bằng các chính sách, thông tư, nghị định về vấn đề phát triển du lịch nông thôn trên địa bàn huyện nhằm thúc đẩy quá trình phát triển du lịch nông thôn theo đúng chủ trương của Đảng, Nhà nước và mang lại nguồn lợi thực tế cho cộng đồng trên địa bàn huyện [16].

Nghiên cứu thị trường và quảng bá sản phẩm

- Ngành du lịch và nông nghiệp cần thực hiện khảo sát hoạt động du lịch nông nghiệp tại địa phương để đánh giá toàn diện thực trạng phát triển cũng như khuyến nghị mô hình phát triển du lịch nông nghiệp phù hợp và các chính sách hỗ trợ tương ứng, đặc biệt các chính sách hỗ trợ đưa sản phẩm OCOP vào tiêu dùng du lịch [17].

- Tổ chức các chương trình quảng bá du lịch và sản phẩm du lịch, đặc biệt là tại các sự kiện du lịch lớn như Hội chợ Du lịch, các triển lãm, hội thi...

- Tập dụng các thế mạnh về công nghệ thông tin để quảng bá hình ảnh du lịch địa bàn huyện Bảo Lạc như viết các bài giới thiệu tuyển, điểm, chương trình du lịch; cung cấp thông tin trên các mạng xã hội lớn, tổ chức các cuộc thi online về tìm hiểu văn hóa, lịch sử, các giá trị truyền thống tại địa phương.

Đào tạo nguồn nhân lực

- Tổ chức đào tạo nguồn nhân lực trong quản lý, tổ chức bồi dưỡng, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng phục vụ, tổ chức và quản lý du lịch. Đặc biệt, vấn đề đầu tư nâng cao trình độ ngoại ngữ cho các cán bộ trong ngành du lịch và cả người dân địa phương.

- Mở các lớp tập huấn chuyên môn đào tạo cán bộ phục vụ trong ngành du lịch và các lớp ngắn hạn để nâng cao nhận thức, khả năng đón tiếp du khách của người dân địa phương.

Đầu tư cơ sở vật chất - cơ sở hạ tầng phục vụ du lịch

- Nâng cấp các tuyến đường bộ nhằm phục vụ tốt nhất cho nhu cầu vận chuyển du lịch.

- Theo dõi và trùng tu các công trình công cộng đang có xu hướng xuống cấp nhằm hạn chế đến mức thấp nhất các rủi ro trong vấn đề thu hút du khách gây ra bởi cơ sở vật chất - cơ sở hạ tầng.

4. Kết luận

Huyện Bảo Lạc có nhiều tiềm năng để phát triển du lịch nông nghiệp như nhiều danh lam thắng cảnh, thành phần dân tộc đa dạng với các loại hình nông nghiệp đặc trưng. Khảo sát bước đầu cho thấy đã có nhiều du khách trong nước và quốc tế đến trải nghiệm du lịch theo hình thức homestay để tìm hiểu cuộc sống và phong tục người bản địa. Để khai thác hiệu quả loại hình du lịch nông nghiệp, thời gian tới các cơ quan chức năng cần có sự quan tâm hơn nữa đối với lĩnh vực này. Địa phương cần xây dựng chương trình phát triển du lịch nông nghiệp gắn với xây dựng nền nông nghiệp phát triển bền vững và xây dựng nông thôn mới; hỗ trợ kỹ thuật, công nghệ, đào tạo nguồn nhân lực; đầu tư kết cấu hạ tầng đường, điện, nước sạch phục vụ du lịch nông nghiệp; hoàn chỉnh chính sách tín dụng, chính sách đất đai thu hút đầu tư, chính sách thuế ưu đãi, ban hành bộ tiêu chí về du lịch nông nghiệp; tăng cường xúc tiến đầu tư, quảng bá, giới thiệu... góp phần nâng cao chất lượng du lịch và cải thiện đời sống của nông dân.

Lời cảm ơn

Tác giả xin cảm ơn Tập đoàn Pan Group đã hỗ trợ một phần cho nghiên cứu qua đề tài sinh viên nghiên cứu khoa học của Học viện Nông nghiệp Việt Nam (Mã số: PANSV2024-01).

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] M. C. Doan, "Factors affecting the development of agricultural and rural tourism in Hanoi city," *Proceedings of the scientific conference on Building criteria for evaluating the development of agricultural and rural tourism towards green and sustainable growth in Hanoi city*, 2023, pp. 13-37.
- [2] M. P. Sznajder, Lucyna, and F. Scrimgeour, *Agritourism*. CABI: Wallingford, UK, 2009, p. 3.
- [3] A. C. Gil, C. Barbieri, and R. S. Rozier, "Defining agritourism: A comparative study of stakeholders' perceptions in Missouri and North Carolina," *Tourism Management*, vol. 37, pp. 39-47, 2013.
- [4] S. Karampela, A. Andreopoulos, and A. Koutsouris, "'Agro', 'Agri', or 'Rural': The Different Viewpoints of Tourism Research Combined with Sustainability and Sustainable Development," *Sustainability*, vol. 13, no. 17, 2021, Art. no. 9550.
- [5] T. Q. A. Nguyen, D. T. Tran, and H. N. Nguyen, "A Review of International Experiences and Opportunities and Challenges for Agricultural Tourism Development in Vietnam," *Vietnam J. Agri. Sci.*, vol. 21, no. 6, pp. 794-803, 2023.
- [6] K. Bhatta, K. Itagaki, and Y. Ohe, "Determinant Factors of Farmers' Willingness to Start Agritourism in Rural Nepal," *Open Agriculture*, vol. 4, no. 1, pp. 431-445, 2019.
- [7] K. Bhatta and Y. Ohe, "Farmers' willingness to establish community-based agritourism: evidence from Phikuri village, Nepal," *International Journal of Tourism Sciences*, vol. 19, no. 2, pp. 128-144, 2019.
- [8] T. Hoa, "Development of agricultural tourism in the world and the current situation in Vietnam," 2019. [Online]. Available: <https://consosukien.vn/phat-trien-du-lich-nong-nghiep-tren-the-gioi-va-thuc-trang-o-viet-nam.htm>. [Accessed Aug. 12, 2024].
- [9] N. C. Dao, *General Tourism Textbook*. Can Tho University Publishing House, 2016.
- [10] N. C. Dao, *Developing Agricultural Tourism in Can Tho City*. Ho Chi Minh City National University Publishing House, 2020.
- [11] T. S. Nguyen and P. T. Nguyen, *Potential for Tourism Development in An Giang Province*. Ho Chi Minh City University of Education Journal Publishing House, 2014.
- [12] T. B. B. Nguyen and T. N. N. Vo, "Potentials and development orientation of tourism in Chau Thanh district, Ben Tre province," *Journal of Science and Technology*, vol. 49, no. 93, pp. 180-186, 2013.
- [13] Bao Lac District People Committee, "Report on implementation of social economic development in 2023 and planning, core mission for 2024," 2024. [Online]. Available: <https://baolac.caobang.gov.vn/bao-cao-thong-ke/bao-cao-ket-qua-thuc-hien-cac-muc-tieu-phat-trien-kinh-te-xa-hoi-nam-2023-phuong-huong-nhiem-vu--947645>. [Accessed Aug. 12, 2024].
- [14] V. V. Vu, "Exploiting agricultural tourism contributes to socio-economic development in Quang Yen town, Quang Ninh province," *Journal of Ethnic Minorities Research*, vol. 12, no. 4, pp. 120-126, 2023.
- [15] Bao Lac District People Committee, "Report on the production and business activities of accommodation facilities, homestay, farmstay, restaurants, food and beverage services; orientation for production and business activities to develop tourism-services associated with preserving and promoting the cultural identity of ethnic groups in Bao Lac district," 2024.
- [16] T. L. Nguyen and Q. V. Hoang, *Tourism development in Can Duoc district, Long An province: Potential and some development solutions*. Ho Chi Minh City National University Publishing House, 2020.
- [17] T. P. Tran, "Developing agricultural tourism in Ha Giang province and some policy recommendations," *Hanoi Open University Science Journal*, vol. 111, pp. 92-100, 2024.